

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 269/2013-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť K. B., B., zastúpeného advokátkou JUDr. E. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 462/2011 a jeho uznesením z 21. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2012 doručená sťažnosť K. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. E. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 462/2011 a jeho uznesením z 21. novembra 2012.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že ako vlastník bytov na..., B., sa domáhal návrhom z 27. januára 1999 podaným Okresnému súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) a vedeným pod sp. zn. 6 C 12/1999 vypratania tejto nehnuteľnosti proti odporcom, ktorí ju obývali. Keďže sa nevedel domôcť svojich nárokov ani do roku 2010, podal sťažnosť ústavnému súdu, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. I. ÚS 317/2010-39 z 23. februára 2011 tak, že základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy namietaným postupom okresného súdu bolo porušené a prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov.

Okresný súd po vydaní nálezu ústavného súdu rozhodol v sťažovateľovej veci rozsudkom č. k. 6 C 12/1999-354 zo 16. júna 2011. Keďže sťažovateľ nesúhlasil s týmto rozsudkom, podal proti nemu 1. júla 2011 odvolanie.

Spisový materiál bol postúpený krajskému súdu 18. októbra 2011. Sťažovateľ 13. februára 2012 žiadal o nariadenie pojednávania vo veci aj so zreteľom na doterajšiu dĺžku súdneho sporu (trinásť rokov). Pretože krajský súd na žiadosť sťažovateľa nereagoval, sťažovateľ podal 8. júna 2012 sťažnosť na prietahy v konaní jeho predsedovi. Poverený podpredseda krajského súdu v odpovedi na sťažnosť z 27. júna 2012 (sp. zn. Spr. 2162/2012) uviedol, že sťažnosť je odôvodnená, pričom poukázal na „*nepriaznivú personálnu situáciu*“ a na preloženie predsedníčky senátu 4 Co na Najvyšší súd Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. júla 2012.

Sťažovateľ svoju sťažnosť doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 3. decembra 2012. V doplnení sťažnosti uviedol:

„Zrejme po tom, čo porušovateľ zistil, že bola podaná ústavná sťažnosť, bol vo veci vytýčený termín pojednávania na deň 21. 11. 2012, na ktorom v podstate z dôvodu totálnej bezmocnosti navrhovateľ zobrať v časti, v ktorej súd sám pribral do konania odporcov v 1. až 7. rade, návrh späť, lebo inak by vôbec nemohol uvažovať o tom, že raz sa tento spor skončí, ako aj z dôvodu, že voči zomrelým odporcom už navrhovateľ podal návrh na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z...“

... porušovateľ rozhodol uznesením tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na nové prejednanie, keď sa stotožnil s dôvodmi odvolania sťažovateľa a poukázal i na to, že už predchádzajúcim zrušujúcim rozhodnutím mal prvostupňový súd jasne uvedené ako má postupovať pri určení výšky bezdôvodného obohatenia a týmto názorom bol viazaný, pričom prvostupňový súd opäť nerešpektoval rozhodnutie odvolacieho súdu.

Sťažovateľ je presvedčený, že pokiaľ porušovateľ v tejto fáze mal rozhodnúť len o výške bezdôvodného obohatenia, mal rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť a nie zrušiť a vrátiť na nové prejednanie, pretože takýmto postupom vyvoláva len ďalšie prietahy už aj tak neskutočne dlhého konania, pričom sťažovateľ uvažuje nad tým, čo môže byť zámerom porušovateľa pri takomto postupe. Naozaj porušovateľ, resp. i súd nižšieho stupňa vyčkávajú na to pokiaľ všetci účastníci vymrú?

Nesporné je, že sťažovateľ pôvodne pri podaní návrhu sa domáhal len vypratania nehnuteľnosti, keď bolo evidentné, že tak manželia P. (pôvodní odporcovia) bývajú v byte bez právneho dôvodu a navyiac uzatvorili s predchádzajúcim vlastníkom dohodu, na základe ktorej predchádzajúci vlastník predmetnej nehnuteľnosti sa zaviazal do tam uvedeného dátumu prideliť týmto odporcom byt a títo sa zaviazali do konkrétneho dátumu nehnuteľnosť vypratať. Podotýkam, že táto dohoda je doložená v súdnom spise a dohodnutý termín vypratania bol stanovený na deň niekoľko rokov pred podaním žaloby. Rovnako ostatní odporcovia bývali v nehnuteľnosti sťažovateľa bez právneho dôvodu, čo sám odporca J. T. potvrdil vo svedeckej výpovedi, keď uviedol, že družstvo pridelilo byt otcovi, otec postavil nový dom, odsťahoval sa a on v byte ostal bývať so svojou rodinou. ...

Ak zoberieme do úvahy, že vo veci bolo vydaných v priebehu súdneho sporu 12 rozhodnutí, pričom vec bola postúpená už štyrikrát na Krajský súd Bratislava, ťažko asi niekto presvedčí sťažovateľa o tom, že súdy zabezpečujú ochranu práv účastníkov konania tým, že konajú spravodlivo, účinne a rýchlo. Toto konanie súdov nielen navrhovateľa ale i jeho okolie skôr utvrdzuje v tom, že obrátiť sa na súd za účelom ochrany svojich práv je dnes zbytočné, ak každý kto koná v súlade so zákonom je vystavovaný len zbytočným útrapám, stresom, vynakladaniu ďalších finančných prostriedkov, pričom ochrana práv osôb je nielen v nedohľadne, ale častokrát fikciou, alebo naivnou ilúziou. Predstava sťažovateľa, že dnes sa síce teoreticky môže domáhať voči štátu náhrady škody, keď

pôvodní odporcovia v prvom a druhom rade za roky trvania súdneho sporu zomreli, musí však začať bežať nové konanie, ktorého dĺžku sťažovateľ ani náhodou nevie predvídať a pôvodný spor voči ostatným odporcom - T. - terajším odporcom v ôsmom až jedenástom rade je v podstate na začiatku, vyvoláva u sťažovateľa skôr des namiesto predstavy, že spor sa môže bližieť k potencionálnemu koncu. Sťažovateľ aj v prípade 100%-ného úspechu sporu nikdy nebude mať pocit, že sa domohol účinne svojich práv, pretože dlhoročný súdny spor, nemožnosť užívať svoje vlastníctvo, výsmech osôb, ktoré takmer 15 rokov bývali v jeho nehnuteľnosti, do ktorej sa nemohol dostať, ponižovanie, pocit dlhodobej bezmocnosti, sa žiadnou náhradou škody, ba ani konečným pozitívnym rozhodnutím súdov nedá napraviť.

Sťažovateľa už nikdy nepresvedčí o tom, že tak porušovateľ, ako aj ostatné súdy sú zavalené množstvom práce a veľkým množstvom napadnutých vecí, pretože ak by tomu tak bolo, nemohol by nastať prípad, ako je jeho, že vec musel prejednávať štyrikrát Okresný súd a najmenej toľkokrát Krajský súd, pričom Krajský súd opakovane konštatoval to, že zákonný sudca nerešpektoval jeho predchádzajúce pokyny a to i napriek tomu, že rozhodnutím a závermi porušovateľa je prvostupňový súd viazaný. Ak by porušovateľ totiž konal v intenciách zákona t. j. rýchlo, účinne a spravodlivo, nebol by zrušoval predchádzajúce rozhodnutia súdu prvého stupňa, ale bol by ich zmenil, pričom práve takýmto postupom by došlo k zabezpečeniu účinnej ochrany práv sťažovateľa, a k postupu, ktorý je stanovený v § 1, 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého postup súdu Občiansky súdny poriadok upravuje tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov, pričom súdy dbajú na to, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom, chránených záujmov fyzických a právnických osôb a aby práva neboli zneužívané na úkor týchto osôb.

Aj novela Občianskeho súdneho poriadku v ustanovení § 221 ods. 1 pripustila možnosť zrušenia rozhodnutia súdu prvého stupňa len z taxatívne vymedzených dôvodov, pričom sťažovateľ je presvedčený, že v jeho prípade neboli naplnené dôvody uvedené v § 221 ods. 1 O. s. p. ...

... v prípade sťažovateľa, porušovateľ neposkytol záruku zákonnosti a nezabezpečil ani ochranu práv sťažovateľa, ktoré bolo dlhé roky nielen ohrozené ale evidentne odporcami porušované. Porušovateľ túto ochranu práv sťažovateľovi nezabezpečil vôbec, lebo po 14 rokoch bolo konanie zastavené pre správanie sa odporcov a porušovateľ už len

v zastavujúcom uznesení zo dňa 19. 2. 2009 konštatoval, že v nehnuteľnosti sťažovateľa bývali odporcovia neoprávnene, čo bolo od počiatku nesporné. Ani za takejto situácie porušovateľ, ktorému bol spis postúpený 18. 10. 2011, nie je schopný zabezpečiť ochranu práv sťažovateľa, ktorý sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia.“

Sťažovateľ súčasne navrhol rozšírenie petitu a navrhol rozhodnúť takto:

„1. Práva sťažovateľa K. B., bytom B. konaním porušovateľa (sťažovateľ za porušovateľa označil krajský súd, pozn.)

- domáhať sa svojho práva, verejne prerokovať vec bez zbytočných prietahov, podľa či. 48 ods. 2 Ústavy SR.

- právo zákonom ustanoveným postupom domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa č. 46 ods. 1 Ústavy SR boli porušené.

2. Porušovateľovi sa zakazuje pokračovať v porušovaní práv sťažovateľa a Ústavný súd SR zrušuje rozhodnutie porušovateľa sp. zn. 4Co 462/2011 zo dňa 21. 11. 2012 a prikazuje porušovateľovi, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 4Co 462/2011 konal a vo veci meritórne rozhodol.

3. Sťažovateľovi K. B. priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 50.000 €, ktorú je povinný porušovateľ vyplatiť sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Súčasne porušovateľ je povinný spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 2.837,08 € (1 úkon právnej pomoci podľa § 11 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. činí sumu 127,16 € a 1 úkon právnej pomoci zo sumy 50.000,- € podľa § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. činí sumu 526,13 € - 3 úkony á 653,29 € - príprava a prevzatie, podanie sťažnosti, rozšírenie, 3 x režijný paušál á 7,63 €, 20% DPH v sume 472,85 €) k rukám advokátky JUDr. E. B. a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho prejednávania.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti (návrhu) ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 244/2010).

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti považoval za potrebné najprv zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie právnej ochrany. Vzhľadom na to ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť v rozsahu namietaného porušenia tých práv, ktorých vyslovenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 2 ústavy), a len vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého sťažovateľ označil za porušovateľa (krajský súd) jeho v sťažnosti označených základných práv podľa ústavy. Námietky proti neefektívnemu postupu okresného súdu, na ktoré sťažovateľ poukazuje v texte sťažnosti mimo jej petitu, je totiž v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07, IV. ÚS 37/2013).

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 462/2011

Ako už bolo uvedené, sťažovateľ v petite sťažnosti navrhuje ústavnému súdu, aby okrem iného rozhodol, že postupom krajského súdu v napadnutom konaní bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Zo sťažnosti, ako aj z jej príloh vyplýva, že namietané odvolacie konanie začalo 1. júla 2011 doručením odvolania okresnému súdu, krajskému súdu bol predložený súvisiaci spisový materiál spolu s opravným prostriedkom sťažovateľa 18. októbra 2011. Sťažovateľ 15. februára 2012 doručil krajskému súdu „žiadosť o vytýčenie termínu pojednávania“

a 8. júna 2012 sťažnosť na priet'ahy v konaní, na ktorú prípisom z 27. júna 2012 odpovedal sťažovateľovi podpredseda krajského súdu s tým, že uznal sťažnosť za dôvodnú a krajský súd rozhodol o odvolaní uznesením č. k. 4 Co 462/2011-413 z 21. novembra 2012 tak, že odvolacie konanie v časti výroku o zamietnutí návrhu voči odporcom v 1. až 7. rade zastavil a v ostatnej napadnutej časti a časti týkajúcej sa výrokov, ktorými okresný súd vo zvyšku návrh zamietol, a v časti trov konania rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ústavný súd konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo v zásade ako účinný prostriedok nápravy. Súčasne konštatuje, že namietané konanie pritom netrvá tak dlho, aby to umožňovalo po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o zbytočných priet'ahoch.

Vzhľadom na to ústavný súd sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 462/2011 s poukazom na predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu (napr. IV. ÚS 343/04, IV. ÚS 311/09) odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 462/2011 a jeho uznesením z 21. novembra 2012

Podstatou námietok sťažovateľa, na základe ktorých namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, spočíva v tom, že tvrdí, že krajský súd mal vo veci meritórne rozhodnúť sám, a nie napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Toto je jediné pochybenie, ktoré sťažovateľ namieta voči napadnutému uzneseniu krajského súdu v doplnení sťažnosti, a zastáva právny názor, že na takýto postup krajského súdu nebol právny dôvod a krajský súd, keď bol toho názoru, že rozsudok okresného súdu nie je správny, mal ho sám zmeniť, t. j. rozhodnúť

vo veci samej. Tento svoj právny názor prezentuje v doplnení sťažnosti bez toho, aby k nemu doložil napadnuté uznesenie krajského súdu tak, ako to ustanovuje § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako jednu zo zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom - advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08) vrátane splnenia povinností podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré sťažovateľ zjavne nesplnil.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

Nad rámec uvedeného ústavný súd uvádza, že si vyžiadal z krajského súdu napadnuté uznesenie č. k. 4 Co 462/2011-413 z 21. novembra 2012. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že „*Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal odvolanie navrhovateľa, ako aj odvolanie odporkyne 9/ a s poukazom na ust. § 212 ods. 1 O. s. p. viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa a odporkyne 9/ s poukazom na ust. § 214 ods. 2 O. s. p. bez prejednania odvolania mal za to, že odvolanie navrhovateľa a odporkyne 9/ je dôvodné.*“.

Krajský súd svoje rozhodnutie o tom, že odvolacie konanie v časti výroku o zamietnutí návrhu voči odporcom v 1. až 7. rade zastavuje, odôvodnil takto:

„Odvolací súd bez prejednávania odvolania a pred začatím odvolacieho pojednávania s poukazom na ust. §100 ods. 1 O. s. p. oboznámil prítomným zúčastnených ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci, najmä v súvislosti s výrokom súdu prvého stupňa, ktorým návrh voči odporcom 1/ až 7/ zamietol. Vzhľadom na takého poučenie odvolacieho súdu zástupca navrhovateľa vzal odvolanie v časti týkajúceho sa výroku, ktorým súd prvého stupňa návrh voči odporcom 1/ až 7/ zamietol, vzal späť.

S poukazom na ust. § 207 ods. 2 a 3 O. s. p. pokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak niekto vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd odvolacie konanie v časti výroku zamietnutí návrhu voči odporcom 1/ až 7/ zastavil.“

Krajský súd svoje rozhodnutie o tom, že ruší rozsudok okresného súdu a vec mu vracia na ďalšie konanie v ostatnej napadnutej časti a časti týkajúcej sa výrokov, ktorým okresný súd vo zvyšku návrh zamietol, ako aj v časti trov konania odôvodnil takto:

„Z obsahu spisu vyplýva, že unesením odvolacieho súdu zo dňa 19. 02. 2009, č. k. 6Co 182/07-251 odvolací súd pripustil späťvzatie návrhu v časti vypratania nehnuteľnosti rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti zrušil a konanie v tejto časti zastavil. Zároveň vo zvyšku napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň zaviazal odporcov spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľom trovy konania v súvislosti s vypratáním nehnuteľnosti k rukám ich právnej zástupkyne. Odvolací súd vo svojom odôvodnení poukázal na tú skutočnosť, že navrhovatelia rozšírili návrh o náhradu škody, ktorý odôvodnili tým, že im vznikla majetková ujma v dôsledku toho, že predmetné byty, ktorých sú vlastníkami, nemôžu užívať, pričom na súde prvého stupňa v roku 2002 uviedli, že sa domáhajú náhrady škody, ktorá zodpovedá priemernému nájomnému, ktoré by získali za prenájom predmetných bytov, pričom v odvolaní na č. l. 114 proti rozsudku súdu prvého stupňa č. k. 6C 12/99-100, zo dňa 30. 01. 2003 navrhovatelia návrh v časti náhrady škody rozšírili tak, že požadujú náhradu škody za obdobie od 01. 12. 2001 do 31. 05. 2003 po 3.000,- Sk a následne podaním z 03. 06. 2005 na č. l. 143 navrhovatelia návrh o náhradu škody rozšírili za obdobie od 01. 06. 2003 do vypratania bytu vo výške

3.000,- Sk mesačne. (Súd prvého stupňa návrh o náhradu škody zamietol z dôvodu, že v danom prípade sa nejedná o protiprávny stav, ktorý by vznikol zavinením odporcov) Odvolací súd však poukázal na tú skutočnosť, že tento záver súdu prvého stupňa nie je správny, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že by sporné byty boli odporcom pridelené rozhodnutiami o pridelení bytu a preto odporcom nevzniklo právo osobného užívania sporných bytov, ktoré by sa v zmysle § 871 ods. 1 Obč. zákonníka mohlo transformovať na nájom. Odporcovia preto v sporných bytoch bývajú bez právneho dôvodu. Tým, že odporcovia v sporných bytoch bývali bez právneho dôvodu a neplatili za bývanie v týchto bytoch navrhovateľom žiadnu úhradu, získali na úkor navrhovateľov majetkový prospech v zmysle ust. § 451 ods. 2 Obč. zákonníka. Zároveň odvolací súd vo svojom odôvodnení uviedol, že výška bezdôvodného obohatenia zodpovedá čiastke vynakladanej obvykle v danom mieste (Lamač) a v čase užívania obdobných bytov. Toto bezdôvodné obohatenie sú odporcovia povinní navrhovateľom vydať podľa § 456 prvá veta Obč. zákonníka. Zároveň bolo potrebné zohľadniť nárok odporcov na náhradu nevyhnutných nákladov, ktoré na sporné byty vynaložili (§ 458 ods. 3 Obč. zákonníka).

Súd prvého stupňa sa vyššie uvedeným právnym názorom, uvedeným v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu zo dňa 19. 02. 2009, pod č. k. 6Co 182/07-251 neriadil a to i napriek tomu, že odvolací súd uložil súdu prvého stupňa vykonať dokazovanie na zistenie výšky bezdôvodného obohatenia. Súd prvého stupňa síce poukázal na ust. § 451 Obč. zákonníka, avšak dospel k záveru, že primeraným nájomným, resp. bezdôvodným obohatením nie je suma 3.000,- Sk mesačne, ale s poukazom na Vyhlášku č. 60/1964 vypočítal nájomné pri bytoch 3. kategórie v zmysle tejto vyhlášky, ako i vzhľadom na výnos Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR z 22. 12. 2003 ustálil sumu 3.153,58 € z dôvodu, že v predmetnom období bol nájom bytov regulovaný a preto súd priznal navrhovateľovi vydanie bezdôvodného obohatenia zodpovedajúce maximálnej možnej výške nájomného.

Súd prvého stupňa v danom prípade vychádzal z nesprávneho právneho názoru, nevykonal dôsledne dokazovanie v súvislosti s uplatňovaným nárokom navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia tak, ako to bolo uvedené už v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, preto bolo potrebné rozsudok súdu prvého stupňa v časti, ktorú napadla odporkyňa 9/ ako aj v časti, ktorých rozsudok súdu prvého stupňa napadol

navrhovateľ, zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ňom bude súd prvého stupňa musieť vykonať riadne dokazovanie na zistenie výšky bezdôvodného obohatenia, pričom odvolací súd poukazuje na odôvodnenie odvolacieho súdu zo dňa 19. 02. 2009, pod č. k. 6Co 182/07-251, keď výška bezdôvodného obohatenia zodpovedá čiastke vynakladanej obvykle v danom mieste Lamači a v čase užívania obdobných bytov s prihliadnutím na zohľadnenie nároku odporcov v súvislosti s náhradou nevyhnutných nákladov, ktoré na sporné byty vynaložili. Nebol správny záver súdu prvého stupňa, že navrhovateľovi vznikla škoda len vo výške regulovaného nájomného z dôvodu, že medzi účastníkmi konania nevznikol nájomný vzťah.

Odvolanie navrhovateľa je dôvodné aj pokiaľ sa týka úrokov z omeškania, v tejto časti bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, keď nebolo zrejmé, prečo odporcovia 8/ až 11/ mali byť v omeškaní práve odo dňa 19. 11. 2009.

Vzhľadom na vyššie uvedené bude úlohou súdu prvého stupňa opätovne vykonať dokazovanie na zistenie výšky bezdôvodného obohatenia tak ako bolo vyššie uvedené.“

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia jednoznačne poukázal na to, že okresný súd sa pri svojom rozhodovaní neriadil právnym názorom uvedeným v uznesení krajského súdu č. k. 6 Co 182/07-251 z 19. februára 2009, nevykonával dôsledne dokazovanie a pri svojom rozhodovaní vychádzal z nesprávneho právneho názoru. Napadnuté uznesenie krajského súdu nie je podľa názoru ústavného súdu ani svojvoľné, ani arbitrárne, a preto je ústavne konformné. Po posúdení obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd uzavrel, že sťažnosť sťažovateľa je v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2013